

12/2013. számú munkaügyi elvi döntés

M.12 számú

Elvi döntés

Személyszállítást végző hivatásos katonai szolgálati jogviszonyban álló által e jogviszonnyal összefüggésben elszenvedett baleset miatt bekövetkezett károkért nem felel a honvédség, ha a baleset kizárólagos oka a hivatásos katona közlekedési szabályszegése [Hjt. 183. §, 6/1990. (IV.12.) KÖHIM rendelet 80. § (4) bekezdés a) pont].

A felperes 1997. július 5. napjától állt hivatásos katonai szolgálati jogviszonyban az alperesnél.

A felperes 2008. szeptember 25. napján lögyakorlat helyszínére történő személyszállítási feladatot kapott, melyhez az alperes a UAZ-469 típusú terepjárót biztosította szállítóeszközként. A gépjármű nem volt felszerelve biztonsági övvel, azonban a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő érvényes forgalmi engedéllyel rendelkezett.

A felperes egy kereszteződéshez érve az „Állj elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla ellenére megállás, lassítás nélkül behajtott a kereszteződésbe, ahol egy szabályosan közlekedő Mazda típusú betegszállító gépjárművel ütközött. Az ütközés hatására a felperes kiesett a gépjárműből és ennek következtében gerincsérülést szenvedett.

A gerincvelő sérülés okozta idegkárosodás a felperesnél a jobb kéz szorító erejének csökkenését, míg a test bal oldali végtagjánál és a bal oldali törzsrésznél érzéketlenséget és zsibbadást okozott, az érzéketlenség következtében ezen testrésznél a hőmérséklet-különbség (hideg, meleg érzés) sem érzékelhető.

Az Országos Rehabilitációs Szociális Szakértői Intézet II. fokú Bizottságának 2010. március 5. napján kiállított szakvéleménye értelmében a felperes balesetből származó munkaképesség-csökkenése össz-szervezeti egészségkárosodásként 24 %-os mértékű, mely egészségkárosodás teljes egészében üzemi baleseti eredetűnek minősül.

A Honvédelmi Minisztérium Vezérkar Főnökének parancsa értelmében a katonai szolgálatra egészségügyi okból történő alkalmatlanság megállapítása miatt a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya 2010. május 1. napján kezdődő felmentéssel 2010. szeptember 30-ai hatállyal megszüntetésre került.

A felperes a balesettel kapcsolatban elszenvedett sérülései miatt kártérítési igénnyel fordult az alpereshez, aki a felperes vagyoni és nem vagyoni kárigényét jogalap hiányában elutasította, az elsőfokú határozatot a másodfokú szerv helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperest vagyoni kártérítés címén 152.596 forint, lejárt kártérítési járadék címén 378.528 forint, valamint 2011. június 1. napjától kezdődően minden hónap 10. napjáig esedékesen 47.316 forint kártérítési járadék, továbbá 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Álláspontja szerint a közúti baleset során azért szenvedett gerincsérülést, mert a gépjárműből biztonsági öv hiányában kiesett, a biztonsági öv hiányában nem volt biztosítva ütközés esetére a gépkocsiban tartózkodó személyek egészségének megóvása. Nem vitatta, hogy a károsodásban közrehatott, ezért vagyoni kártérítési igénye kapcsán a közrehatás mértékét önmagára terhesebben 60-40 %-os mértékben kérte megállapítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felek által nem vitatottan a felperes szolgálati feladatainak teljesítése során meghatározott személyek szállítására irányuló

parancs teljesítése közben szenvedett balesetet, így károsodása a szolgálati viszonyal összefüggésben következett be. Az elsőfokú bíróság a felek által vitássá nem tett, az ítélet alapjául elfogadott műszaki szakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy rögzítési pontok hiányában az alperest nem terheli felelősség a biztonsági öv beszerelésének a hiánya miatt. A gépjármű a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő érvényes forgalmi engedéllyel rendelkezett, így az alperes a munkavégzéshez megfelelő eszközt biztosított, melyet azonban a felperes nem a szakmai szabályoknak és szokásoknak megfelelően használt, mert az adott gépjármű műszaki színvonalának megfelelő vezetési technika megválasztására lett volna köteles, ismerve a gépjármű adottságait, a biztonsági öv hiányát. A felperes azonban a kereszteződésbe való behajtáskor nem megfelelő sebességet választva és az „Állj, elsőbbségadás kötelező!” tábla jelzését figyelmen kívül hagyva önmagának okozta a balesetet, felperesi szándékos szabályszegés következtében az alperes felelőssége a felperes kizárólagos elháríthatatlan magatartása miatt nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatása és az alperes kereset szerinti marasztalása iránt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének mindenben helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésre jutott, ezért ítélete érdemben is helyes, melyet a másodfokú bíróság a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján mindenben helyes indokai szerint hagyott helyben.

A fellebbezésre tekintettel kiemeli a másodfokú bíróság, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság - a felek által sem vitatottan -, hogy a felperes károsodása a szolgálati viszonyal összefüggésben következett be, a Hjt. 183. § (1) bekezdése szerinti vétkességre tekintet nélkül teljes, vagyis objektív felelősség alól azonban az alperes a perben a Hjt. 183. § (2) bekezdésének második mondata alapján sikerrel kimentette magát, mert bizonyította, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

A felperes által is elismert tény, hogy a perbeli közúti baleset azért következett be, mert a felperes az „Állj, elsőbbségadás kötelező!” jelzőtábla jelzését figyelmen kívül hagyva megállás, lassítás nélkül hajtott be a kereszteződésbe, ahol egy szabályosan közlekedő gépjárművel ütközött, mely magatartás szándékos kötelezettségszegésnek minősül.

Az elháríthatatlanság körében helytállóan vizsgálta az elsőfokú bíróság a felperes által hivatkozott azon körülményt, hogy a felperes kára biztonsági öv használata esetén elhárítható lett volna-e.

A felek által vitássá nem tett és a másodfokú bíróság szerint is aggálytalannak minősülő szakértői véleményből egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes által vezetett gépjármű műszaki adatai alapján kategóriája szerint személygépkocsinak minősül; a baleset időpontjában érvényes forgalmi engedéllyel rendelkezett; továbbá biztonsági övvel a biztonsági öv rögzítésére szolgáló beépített rögzítőelemek hiányában nem volt felszerelhető.

A közúti gépjárművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV.12.) KÖHIM rendelet 80. § (4) bekezdés a) pontjából egyértelműen megállapítható, hogy a személygépkocsi első üléseit biztonsági övvel akkor kell felszerelni, amennyiben a biztonsági öv rögzítésre szolgáló rögzítőelemeket gyárilag beépítették.

Ugyanezen rendelet 80. § (5) bekezdése arról is rendelkezést tartalmaz, hogy a biztonsági övnek meg kell felelni a járművön kialakított rögzítési pontok elhelyezésének és darabszámának. Biztonsági övet csak gyárilag kialakított, biztonsági öv rögzítésére szolgáló elemekhez szabad csatlakoztatni.

Tekintettel arra, hogy a szakértői véleményből egyértelműen megállapítható volt, hogy az adott gépjárműbe gyárilag a biztonsági öv rögzítésére szolgáló rögzítőelemek beépítésre nem kerültek, helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperest a gépjármű biztonsági övvel való felszerelésének a kötelezettsége nem terhelte.

Mindezek alapján az alperes a felperes kizárólagos és egyben elháríthatatlannak is minősülő magatartása miatt mentesül a felelősség alól.

(Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.808/2012/2.)